Місячний Економічний Моніторинг України

№8-9 (213), серпень-вересень 2018 року

Резюме

Тема місяця: Макрогляд

Політика: На початку вересня почались переговори між урядом та МВФ. Основні теми обговорення включають тарифи на газ та опалення для населення, фіскальну стійкість та приватизацію.

Реальний сектор: Реальний ВВП у другому кварталі зріс на 3,8% дпр, що відображало продовження зростання реального споживчого попиту та стійке зростання капітальних інвестицій.

Енергетичний сектор: Уряд знову відтермінував рішення щодо підвищення ціни на газ для населення.

Сільське господарство: У січні-липні сільськогосподарське виробництво скоротилося на 1,0% дпр через зниження врожайності рослинницької продукції на 1,7% дпр.

Зовнішній сектор: Дефіцит поточного рахунку платіжного балансу сягнув 1,7 млрд дол. США за перші сім місяців 2018 року, оскільки дефіцит поточного рахунку в липні становив 1,1 млрд дол. США.

Фіскальна політика: Уряд подав проект Закону про Державний бюджет на 2019 рік до парламенту. Планові бюджетні показники ґрунтуються на реалістичних макроекономічних припущеннях.

Соціальна політика: Проект бюджету на 2019 рік передбачає підвищення загального показника прожиткового рівня у липні та грудні на відповідно 4,5% та 4,7%.

Ринок праці: Мінімальну заробітну плату планують підвищити на 12,1% до 4173 грн у 2019 році.

Монетарна політика: Споживча інфляція сповільнилась до 9,0% дпр в серпні порівняно з 9,9% дпр в червні та 13,7% дпр в грудні 2017 року.

Обмінний курс: Міжбанківський обмінний курс гривні до долара США ослаб з 26 грн за дол. США на початку липня і пройшов позначку в 28 грн за дол. США в кінці серпня.

Державний борг: Наприкінці серпня Україна зробила приватне розміщення короткострокових ОЗДП на суму 725 дол. США.

Тема місяця: Макроогляд

Виклики на майбутнє: зростання чи падіння?

Олександра Бетлій

Протягом останніх тижнів, дискусії щодо макроекономічних перспектив України були серед основних питань порядку денного з огляду на високі зовнішні та внутрішні ризики. Протягом наступник декількох років Україна повинна здійснити високі виплати за боргом, номінованим в іноземній валюті, тоді як НБУ не зміг наростити міжнародні резерви до безпечного рівня. Ліквідність уряду на рахунку НБУ також є низькою – вона впала до 13 млрд грн в кінці липня 2018 з піку у 105 млрд грн у листопаді 2017 року. Незважаючи на поліпшення ситуації із доходами бюджету в останні місяці, низьке фінансування дефіциту завадило здійснити заплановані видатки. Це викликало занепокоєння щодо можливості Уряду вчасно та в повному обсязі фінансувати основні зобов'язання. Проте найгарячіші дебати стосувалися майбутніх відносин МВФ та перегляду ціни на газ для населення, необхідного для продовження співпраці.

Відповідно до початкового плану, уряд очікував отримати черговий транш від МВФ у березні або квітні 2018 року, що допомогло б запланованому розміщенню Єврооблігацій. Проте пізнє схвалення закону про Антикорупційний суд призвело до перенесення переговорів. Як наслідок, місія МВФ прибула для обговорення умов траншу лише у вересні. Тим часом у серпні Міністерство фінансів відклало запланований випуск Єврооблігацій, проте отримало 0,7 млрд дол. США за рахунок приватного розміщення шестимісячних Єврооблігацій за відносно високою дохідністю, що оцінюється в 9,1% річних. Короткострокові Єврооблігації, ймовірно, були покликані стати перехідним фінансуванням, доки не буде забезпечено довготривале фінансування від МВФ та інших донорів. Нещодавно у засобах масової інформації з'явилася інформація, що поточна програма співробітництва EFF (розширене фінансування) з МВФ може бути замінена на нову програму Stand-by (кредитна лінія) із підтримкою у 4-5 млрд дол. США з переглянутими умовами. У будь-якому випадку, для отримання позики за старою чи новою програмою, уряду, безумовно, доведеться збільшувати ціну на газ для населення відповідно до своїх зобов'язань, прийнятих у 2016 році. Тоді уряд затвердив імпортний паритет для встановлення тарифів на газ для населення, але вже неодноразово затримував його застосування. З часом різниця між ціною імпортного газу та ціною для населення значно зросла.

Якщо Україна отримає транш МВФ, ці кошти підуть у міжнародні резерви НБУ, але не будуть безпосередньо фінансувати дефіцит бюджету. Натомість угода з МВФ розблокує значні кошти інших донорів та полегшить доступ уряду до приватного фінансування. Наприклад, продовження співпраці з МВФ є однією з основних умов нової IV Програми макрофінансової допомоги від ЄС (МФД-IV), яку нещодавно погодили Український уряд та Європейська комісія. Очікується, що перший транш МФД-IV на суму 0,5 млрд. євро Україна отримає восени 2018 року. Другий та останній транш за цією програмою у такому ж розмірі планується навесні 2019 року, якщо Уряд схвалить реформи ДФС та митниці, та забезпечить прогрес у виконанні мінімальних вимог ОЕСР щодо боротьби з ухиленням від сплати податків, запровадження автоматичної перевірки електронних декларацій тощо. У свою чергу, Світовий банк планує надати 650 млн дол. США у вигляді гарантій для України, але знову ж продовження співпраці з МВФ знову є ключовою умовою. Ці гарантії повинні підтримати зовнішні запозичення України у розмірі 0,8 млрд дол. США. Очікується також, що уряд продовжуватиме випуск Єврооблігацій після укладення угоди з МВФ на більш сприятливих умовах, ніж у серпні.

При такому сценарії, Інститут економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД) очікує, що реальний ВВП зросте на 3,3% у 2018 році та на 3,2% в 2019 році. За прогнозами, інфляція уповільниться до 9,3% дпр в кінці поточного року та до 8,1% дпр у кінці 2019 року. Внутрішній попит залишатиметься рушієм економічного зростання. Однак це призведе до росту імпорту споживчих та інвестиційних товарів. Як наслідок, ми прогнозуємо, що чистий реальний експорт матиме від'ємний внесок до зростання реального ВВП на рівні 1,7 в.п. у 2018 р. і 0,7 в.п. у 2019 році.

Внески до зростання реального ВВП

Примітка: E - оцінка, F - прогноз
Джерело: Держстат, розрахунки ІЕД

Прогноз ІЕД близький до офіційного прогнозу, який уряд бере за основу для проекту Закону про Державний бюджет на 2019 рік. Уряд подав законопроект 15 вересня, що відповідає Бюджетному кодексу. Фіскальні показники в основному базуються на чинному законодавстві – у них закладено збільшення акцизних ставок, орендних платежів та податку на екологію, а також деякі інші зміни в оподаткуванні. Але вони не відображають підвищення тарифів на газ, що призведе до збільшення доходів від "Нафтогазу", але також підвищить витрати на житлово-комунальні субсидії. Проект також не передбачає запровадження податку на виведений капітал. Загалом, згідно з офіційним прогнозом, доходи зведеного бюджету зменшаться на 1,1 в.п. до 32,8% ВВП. Дефіцит бюджету планується на рівні близько 2% ВВП, що відповідає поточній програмі МВФ.

Проте, якщо Україна втратить шанс отримати допомогу від МВФ та інших міжнародних донорів, Уряд опиниться під сильним тиском щоб профінансувати заплановані бюджетні видатки у 2018 році. У такому випадку фіскальні показники на 2019 рік також будуть переглянуті, оскільки реальний приріст ВВП буде набагато нижчим, а інфляція зросте.

Місячний Економічний Моніторинг України

Політика: Важливі переговори з міжнародними фінансовими організаціями

МВФ. 6 вересня в Україну прибула місія МВФ. Переговори між Урядом та МВФ складні, враховуючи необхідність збільшення тарифів на газ та опалення для населення, забезпечення фіскальної стабільності, започаткування реформи ринку землі та втілення інших заходів. Новий транш кредиту МВФ (що повинен потрапити до міжнародних резервів НБУ) дасть можливість Україні отримати макрофінансову допомогу від ЄС на суму 500 млн євро, а також гарантії Світового банку щодо зовнішніх запозичень на суму 1 млрд дол. США, що сприятиме фіскальній стабільності.

Правоохоронні органи та судова система. У вересні в Україні відбулися два конкурси до найвищих судових установ. Було відкрито набір на посади суддів Верховного та Антикорупційного судів. Крайнім строком подання заявок на обидва конкурси було 14 вересня. Результати цих конкурсів відіграватимуть важливу роль у забезпеченні ефективної роботи української судової системи.

Назар Холодницький, керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП), зберіг свою посаду після розслідування, проведеного Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів. Тим не менше, напруженість між важливими антикорупційними установами – САП та НАБУ – залишилася.

У серпні директор Державного бюро розслідувань Роман Труба відхилив кандидатури усіх 27 осіб, що претендували на керівні посади у цій установі через невідповідність вимогам відбору. Це загрожує початку повноцінної роботи Державного бюро розслідувань, запланованого на жовтень 2018 року.

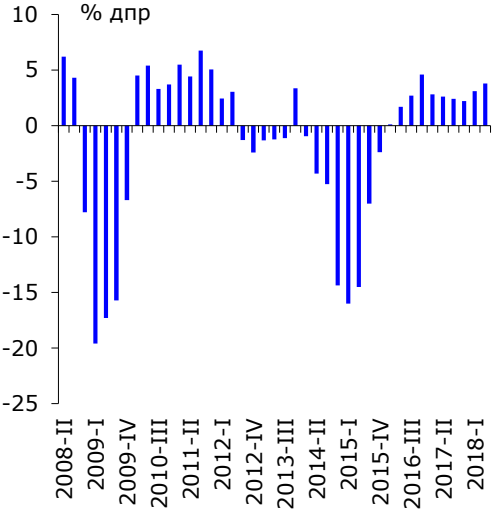
Війна на Донбасі. У липні та серпні тривав збройний конфлікт на Сході України. Об'єднані російсько-сепаратистські сили здійснювали напади на позиції Збройних сил України. Вони неодноразово порушували «шкільне перемир'я», укладене наприкінці серпня. У відповідь на розширення військової присутності Росії в Азовському морі Україна оголосила про намір збільшити присутність там військово-морських сил. Також було проведено військові тренування для захисту проти можливого нападу з моря. 25 військовослужбовців Збройних сил України були вбиті на війні у липні та серпні, а 86 отримали поранення.

Напади на активістів. У липні та серпні на декількох активістів у різних регіонах України було здійснено напади та замахи на життя. У липні херсонську активістку та співробітницю міської ради Катерину Гандзюк облили кислотою внаслідок чого вона отримала сильні опіки. Вона виступала з критикою місцевої поліції, звинувачуючи її у корупції. У серпні у Запорізькій області було вбито Віталія Олешка, ветерана війни на Сході України та громадського активіста, відомого виступами проти корупції. Також у серпні в Одесі було здійснено замах на життя журналіста-розслідувача Григорія Козьму та адвоката і активіста Михайла Кузаконя. Ряд цих та інших нападів на активістів викликали підозри у політичному залякуванні та у бездіяльності поліції.

Надзвичайна ситуація. В результаті випаровування кислоти на хімічному підприємстві «Кримський Титан», розташованому у північній частині окупованого Росією Криму, відбувся викид токсичного діоксиду сірки (сірчистого газу). Через вітер токсичні викиди також досягли деяких частин сусідньої Херсонської області, внаслідок чого у жителів обох регіонів з'явилися хімічні опіки та проблеми з диханням. Тому Україна розпочала евакуацію дітей та вагітних жінок з кількох населених пунктів. Водночас російська влада протягом тижнів після того, як відбулися викиди, занижувала їх вплив на забруднення навколишнього середовища, стверджуючи, що вони не загрожують здоров'ю населення. Заяви

Населення (без Криму): 42,5 млн
Промислове виробництво/ВДВ: 26%
Сільськогосподарське виробництво/ВДВ: 12%
Інвестиції/ВВП: 16%
Експорт: ЄС 35%, Азія – 27%, Росія 13%
Імпорт: ЄС 42%, Азія –19%, Росія 13%

Динаміка реального ВВП

Джерело: Держстат

Інститут економічних досліджень
та політичних консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01034 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
Факс (+38044) 278-6336
E-mail: institute@ier.kiev.ua
http://www.ier.com.ua

російської влади про нібито призупинення роботи заводу не були підтверджені.

Реальний сектор: Реальний ВВП зріс на 3,8% дпр у другому кварталі

ВВП. Реальний ВВП у другому кварталі зріс на 3,8% дпр. Це відображало продовження зростання реального споживчого попиту на 4% дпр та стійке зростання капітальних інвестицій на 14% дпр. Темпи зростання споживчого попиту та капітальних інвестицій дещо сповільнились порівняно з попереднім кварталом через вищу базу порівняння. Водночас державне споживання зросло на 11% дпр після падіння у попередньому кварталі. Реальний експорт майже не змінився, оскільки падіння обсягів експорту зернових компенсувало зростання експорту сталі. Імпорту зріс на 3% дпр, оскільки імпорт продукції машинобудування продовжив зростання. Внесок чистого експорту до зростання ВВП залишився від'ємним на рівні 2,7% дпр.

З боку виробництва зростання відбувалось передусім у сільському господарстві та галузях послуг таких як торгівля, інформація та телекомунікації, транспорт. Реальна валова додана вартість(ВДВ) в сільському господарстві стрибнула на 19% дпр через ранній початок збирання урожаю. ВДВ в промисловості зросла на 2,0% дпр.

Галузеві тенденції. Промислове виробництво зросло на 2,9% в липні. Випуск добувної промисловості зріс на 4,5% дпр, оскільки добування нафти стрибнуло на 20%, а добування залізної руди зросло на 8%. Виробництво переробної промисловості в січні-червні зріс на 2,5% дпр через зростання випуску в хімічній, металургійній та машинобудівній промисловості. Продукція металургії зросла на 6% дпр через зростання зовнішнього попиту незважаючи на логістичні труднощі. Продукція машинобудування зросла на 1%, оскільки зростання виробництва автозапчастин та залізничного обладнання компенсувало зниження оборонних замовлень. Виробництво харчових продуктів впало на 5% дпр оскільки зниження запасів сировини стримувало випуск.

Роздрібні продажі в липні зросли на 6,6% дпр, оскільки доходи споживачів надалі зростали. Будівельна продукція зросла на 11% дпр в липні, оскільки витрати на будівництво доріг та іншої інфраструктури суттєво зросли. Будівництво будівель було меншим, ніж попереднього року.

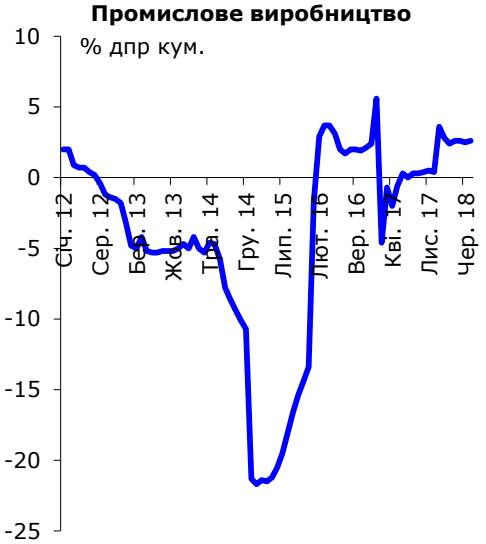
Енергетика: Державні вугільні шахти в кризі

Вугілля. 13 липня Верховна Рада перенаправила 1,4 млрд грн зі спеціальної бюджетної програми «Підтримка впровадження ринку електричної енергії» державним вугільним шахтам для погашення заборгованості по заробітній платі. Додаткові 100 млн грн були виділені 22 серпня на виплату заборгованості по заробітній платі шахтарям з програми проведення заходів з охорони праці та підвищення техніки безпеки на вугільних підприємствах. За даними Міністерства енергетики загальні збитки державних вугільних шахт в першій половині 2018 року сягнули 1,7 млрд грн, видобуток вугілля державними шахтами знизився на 10,5% дпр до 16,5 млн т. Вартість видобутку вугілля перевищує ціну вугілля частково через низьку продуктивність та завелику кількість працівників. Це має наслідком затримки у виплаті заробітної плати та потребує щорічно 3 млрд грн дотацій.

Газ. 3 серпня Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКУ), затвердила План розвитку газосховищ Оператора газосховищ «Укртрансгаз» на 2018-2027 роки. Компанія планує реконструювати чотири компресорні станції та прибрати «вузькі місця» газотранспортної системи за 13 млрд грн.

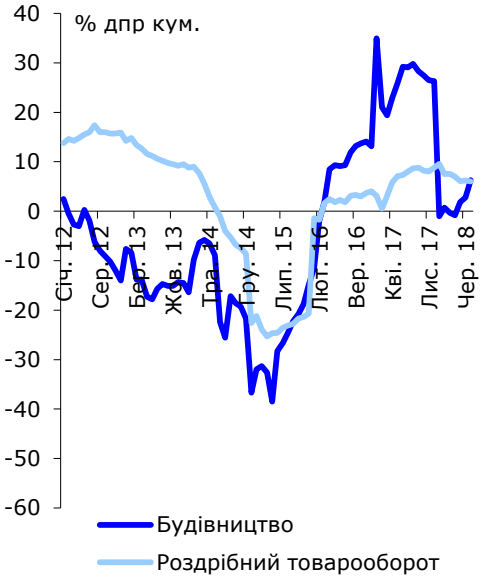
Уряд знову відтермінував рішення щодо підвищення ціни на газ для населення. Проте очікується, що відповідне рішення буде ухвалено, найвірогідніше, в середині жовтня, оскільки це питання одним з основних під час переговорів з місією МВФ.

Промислове виробництво

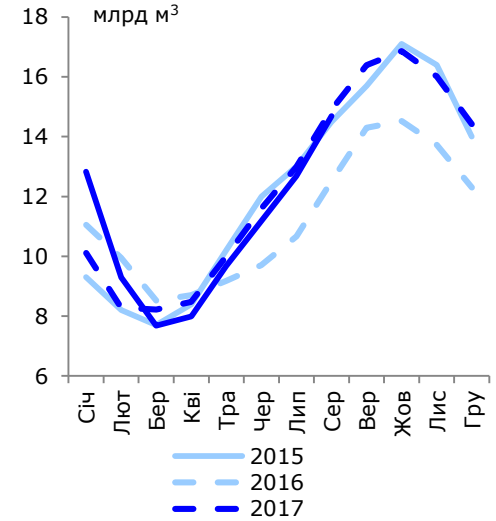
Примітка: з квітня 2014 р. дані не включають Крим
Джерело: Держстат

Тенденції реального сектору

Примітка: з квітня 2014 р. дані не включають Крим
Джерело: Держстат

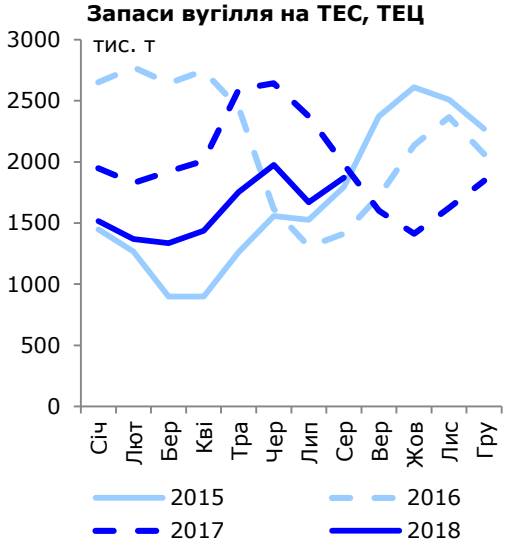
Запаси газу в ПГС у 2015-2018 рр.

Джерело: Міністерство енергетики

Енергоефективність. Мінрегіон 28 серпня створив конкурсну комісію з відбору членів наглядової ради Фонду енергоефективності. Комісія складається з шести представників Євросоюзу (голова проектного відділу проекту Делегації ЄС в Україні «Економічне співробітництво, енергетика, інфраструктура та навколишнє середовище» Йоханнес Бауер та експерт Групи підтримки України Кшиштоф Герульські), німецького уряду (керівник проекту GIZ Роберт Кюнне) та Кабінету Міністрів України (заступник міністра регіонального розвитку Едуард Кругляк, заступник міністра фінансів Юрій Гелетей та директор департаменту економічного розвитку секретаріату Кабміну Валентина Ящук). Комісія визначатиме вимоги до кандидатів та необхідний перелік документів для участі в конкурсі, а також процедуру та етапи відбору, включаючи критерії оцінки кандидатів в члени наглядової ради Фонду.

Запаси вугілля на ТЕС, ТЕЦ

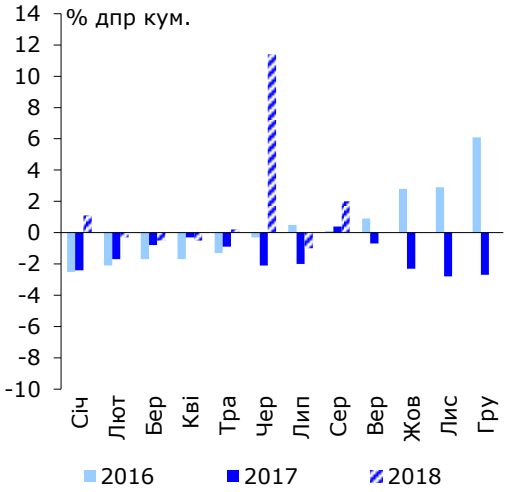
Джерело: Міністерство енергетики, Укренерго

Сільське господарство: Результати кампанії зі збору ранніх зернових і зернобобових культур

Виробництво. У січні-липні сільськогосподарське виробництво скоротилося на 1,0% дпр через зниження врожайності рослинницької продукції на 1,7% дпр. На кінець серпня було завершено збір врожаю ранніх зернових і зернобобових культур. Було зібрано 34,5 млн т, що менше на 7,5% дпр через зниження середньої врожайності з 3,9 т / га (в 2017 році) до 3,5 т / га. Проте, загальний урожай зернових очікується вищим у цьому році. Нещодавно Міністерство аграрної політики і продовольства збільшило прогноз врожаю зернових і зернобобових культур з 60 млн. т до 63 млн т.

За перші сім місяців 2018 року загальний обсяг виробництва тваринницької продукції залишився на рівні 2017 року через збільшення виробництва яєць (на 2,6% дпр) і забою птиці (на 5,0% дпр), оскільки кількість птиці збільшилося на 4,5% дпр. Однак виробництво молока знизилося на 2,0% дпр. Станом на 1 серпня кількість корів знизилася на 4,3% дпр, а кількість свиней скоротилася на 4,9% дпр.

Сільськогосподарське виробництво

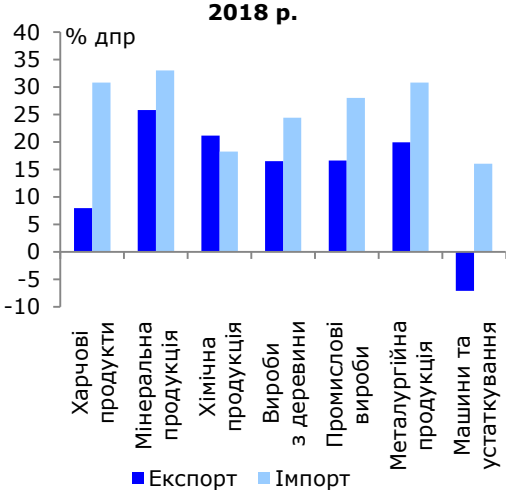

Джерело: Держстат

Торгівля. У першому півріччі 2018 року експорт сільськогосподарської продукції та продуктів харчування досяг 8,5 млрд дол. США (зменшився на 1,7% дпр), складаючи 36,7% від загального обсягу експорту України. Зернові культури і рослинні масла становлять найбільшу частку сільськогосподарського експорту. Однак експорт жирів та олій знизився на 7% дпр або на 172 млн дол. США, що пов'язано зі скороченням поставок соняшникової олії в Туреччину, Єгипет і Китай. Крім того, експорт продукції рослинництва скоротився на 2,4% дпр або 102 млн дол. США у зв'язку зі зменшенням експорту кукурудзи і ячменю.

Частка експорту до азійських країн в загальному обсязі експорту аграрної продукції склала 43,2%. Рейтинг найкрупніших імпортерів традиційно очолює Індія (1,1 млрд дол. США), друге місце займає Єгипет (576 млн дол. США), а третє - Китай (527 млн дол. США). Експорт продукції садівництва збільшився на 59% дпр і склав 100 млн дол. США, з яких 64 млн дол. США припадає на експорт волоських горіхів.

Торгівля товарами у січні-травні 2018 р.

Джерело: попередні оцінки НБУ

Імпорт склав 2,6 млрд дол. США (збільшився на 23% дпр), що сприяло позитивному балансу зовнішньої торгівлі у розмірі 5,9 млрд дол. США.

Політика. У серпні Президент підписав декілька законів у сфері регулювання сільського господарства і продовольчої безпеки, які були схвалені Верховною Радою на попередній сесії парламенту. По-перше, Закон «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо стимулювання створення та діяльності сімейних фермерських господарств» передбачає, що сімейні фермери можуть зареєструватися як платники податку четвертої групи спрощеної системи оподаткування. Всі земельні податки підлягають сплаті за місцем розміщення земельної ділянки.

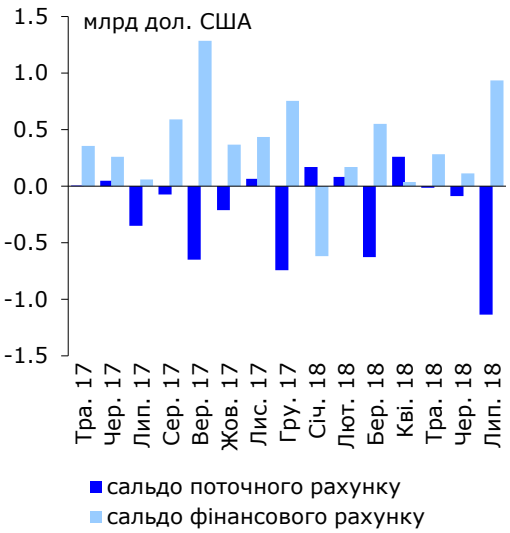
30 липня Президент України підписав Закон «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції». Закон приводить у відповідність до європейських та світових стандартів вимоги до виробництва та обігу органічної продукції та запроваджує державний контроль за господарською діяльністю суб'єктів ринку органічної продукції.

По-друге, Президент підписав Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання проведення деяких фітосанітарних процедур», які передбачають участь приватного сектора в проведенні фітосанітарної експертизи рослинництва. Це розширить мережу фітосанітарних лабораторій, скоротить час для дотримання відповідних процедур і допоможе уникнути дублювання операцій, поліпшити якість процедур і зведе до мінімуму витрати для фермерів. Закон робить свій внесок у гармонізацію законодавства України в галузі карантину рослин у відповідність до вимог ЄС.

Ще один важливий Закон намагається вирішити питання про колективну власність на землю, поліпшити правила землекористування, запобігти рейдерству і стимулювати іригацію в Україні. Закон, зокрема, визнає, що земля ліквідованих колективних сільськогосподарських підприємств буде передана у власність територіальних громад. Закон дозволяє орендувати польові дороги і полезахисні лісові смуги. Орендарі землі на певному земельному масиві зможуть обмінюватися земельними ділянками без згоди орендодавця, залишаючись відповідальними за виконання договору оренди. Більш того, орендарі, які орендують більше 75% площі масиву, отримають пільгове право на оренду / суборенду інших земельних ділянок, за умови, що її власники (орендарі) отримають еквівалентні земельні ділянки на тому ж масиві.

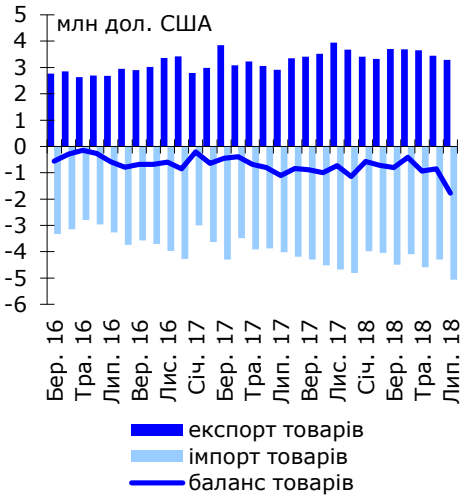
Президент також підписав Закон «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо деяких питань оподаткування податком на додану вартість операцій з вивезення за межі митної території України олійних культур», який буде діяти з вересня 2018 року по кінець 2021 року на соєві боби і з січня 2020 року до кінця 2021 року для виробників ріпаку.

Платіжний баланс

Джерело: попередні оцінки НБУ

Зовнішня торгівля товарами

Джерело: попередні оцінки НБУ

Зовнішній сектор: Дефіцит поточного рахунку зріс до 1,7 млрд дол. США в січні-липні

Поточний рахунок. Дефіцит поточного рахунку платіжного балансу сягнув 1,7 млрд дол. США за перші сім місяців 2018 року, оскільки дефіцит поточного рахунку в липні становив 1,1 млрд дол. США. Великий липневий дефіцит поточного рахунку відображав рекордний дефіцит торгівлі товарами на рівні 1,7 млрд дол. США (найбільший з 2013 року). Торгівля послугами була близькою до балансу через сезонне зростання імпорту подорожей. Чисті виплати інвестиційних доходів закордон сягнули 0,7 млрд дол. США через вищі виплати дивідендів. Чисті надходження вторинних доходів та заробітних плат зросли до 1,3 млрд дол. США, що стримувало дефіцит поточного рахунку.

Експорт товарів зріс на 12% дпр у доларовому виразі в липні. Експорт металургійної продукції зріс на 20% дпр з низької статистичної бази незважаючи на логістичні проблеми та ремонти на деяких металургійних заводах. Експорт сільськогосподарських продуктів зріс на 8% дпр через зростання експорту пшениці та розширення експорту м'яса в ЄС. Експорт інших товарів зріс на 12% дпр.

Імпорт товарів стрибнув на 25% дпр в липні після того, як він сповільнився в червні можливо через посилення митного контролю. Імпорт мінеральних продуктів стрибнув на 33% дпр через вищі ціни на енергоносії. Зростання інвестиційного та споживчого попиту підштовхнуло зростання імпорту машин та обладнання на 16% дпр – до другого найвищого рівня після 2013 року. Імпорт інших товарів зріс на 26% дпр, оскільки імпортери пристосувались до змін у митних процедурах.

Фінансовий рахунок. Надходження капіталу по фінансовому рахунку платіжного балансу сягнули 1,8 млрд дол. США за перші сім місяців 2018 року. Державний сектор був переважно пасивним за цей період і прозвітував про 56 млн дол США чистого відтоку капіталу. Банківський сектор отримав 679 млн дол. США ПІІ (переважно конвертування боргу в капітал та реінвестовані доходи) та втратив 477 млн дол. США у інших виплатах. Реальний сектор залучив 644 млн дол. США чистих ПІІ в січні-липні. Надходження боргового капіталу в реальний сектор становили 750 млн дол. США, що відображало зростання зовнішнього боргу підприємств приватного сектору, а операції торгового фінансування були збалансовані.

Фіскальна політика: Реалістичні показники проекту Державного бюджету на 2019 рік

2018 рік. Фіскальна ситуація поліпшилась у серпні 2018 року. На початку вересня на Єдиному казначейському рахунку було 27,1 млрд грн порівняно із 2,0 млрд грн місяцем раніше. Ймовірною причиною такого поліпшення були хороші надходження від податку на прибуток підприємств, що сплачується щокварталу і, найвірогідніше, перевищили 22,0 млрд грн, отримані у травні. Залучені від розміщення Єврооблігацій кошти, найвірогідніше, залишались у іноземній валюті на рахунку уряду в НБУ.

За попередньою інформацією Державного казначейства доходи Державного бюджету у січні-серпні були все ще на 3,0% нижчими за планові. Податкові надходження були близькими до плану, а відставали саме неподаткові надходження. Це, ймовірно, відображає нижчі за планові трансферти прибутків державних компаній та НБУ.

Проект бюджету – 2019 р. Уряд подав до парламенту проект Закону про Державний бюджет на 2019 рік. Планові бюджетні показники основані на реалістичному макроекономічному прогнозі. Реальний ВВП за прогнозом зросте на 3,0% у 2019 році, а ІСЦ становитиме 7,4% дпр у грудні. На сьогодні, проект Бюджету оснований переважно на чинному податковому законодавстві. Бюджет враховує лише несуттєві зміни, які планують внести до Бюджетного та Податкового кодексів, що включає індексацію ставок акцизів, ставки та перерозподіл рентних платежів та екологічного податку. Він не включає впливу від ймовірного підвищення тарифів на газ для населення та ймовірного впровадження податку на виведений капітал, що матиме наслідки як для доходів, так і видатків.

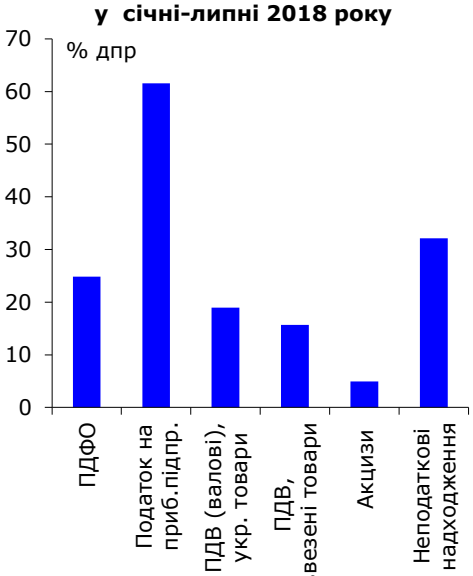
Доходи Державного бюджету за планом зростуть на 9,9% порівняно із планом на 2018 рік, але вони знизяться по відношенню до ВВП на 1 в.п. до 25,5%. Податкові надходження зростуть на 11,7% через вищі доходи від усіх основних податків; структура податкових надходжень суттєво не зміниться. Водночас неподаткові надходження знизяться через менший трансфер прибутку НБУ та відсутні одноразові доходи від продажу ліцензій 4G.

Видатки Державного бюджету за планом зростуть на 9,8%. Розподіл видатків суттєво не зміниться. Все ж, частка видатків на загальне управління та міжбюджетні трансфери дещо знизяться (останні через нижчі планові субвенції на фінансування житлово-комунальних субсидій). Уряд планує фінансувати реформ охорони здоров'я, включно із кількома регіональними пілотами щодо змін на вторинці та у екстреній медичній допомозі.

Передбачено, що дефіцит Державного бюджету становитиме 89 млрд грн або 2,25% ВВП, що відповідає критеріям програми МВФ. Водночас джерела фінансування дефіциту викликають сумніви, якщо уряд не зможе продовжити співпрацю з МВФ. Надходження від приватизації планують у сумі 17 млрд грн, тоді як зовнішні запозичення становитимуть 4,2 млрд дол. США.

Обговорення бюджету в парламенті, найвірогідніше, буде гарячим з огляду на заплановані на 2019 рік президентські та парламентські вибори. Фіскальні показники врешті-решт

Зростання доходів Зведеного бюджету у січні-липні 2018 року

Джерело: звіти Державного казначейства

Баланс коштів на Єдиному казначейському рахунку

* на початок місяця
Джерело: Державне Казначейство

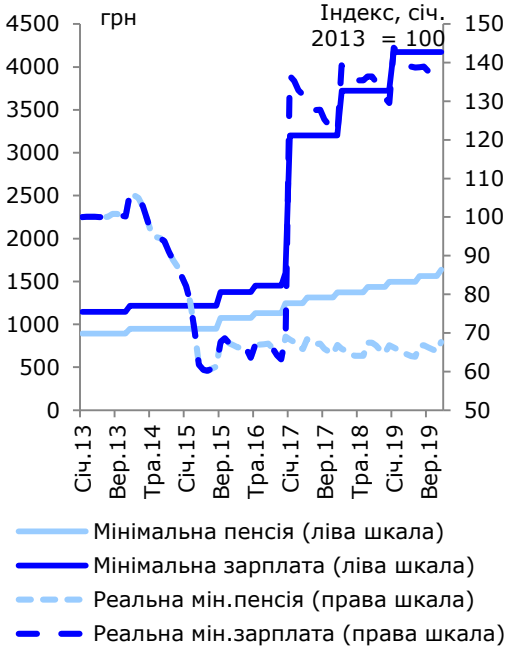
ухваленого Закону можуть виявитись суттєво оптимістичнішими, ніж в поданому урядом законопроекті.

Соціальна політика: Обмежене зростання соціальних стандартів у 2019 році

Проект Бюджету на 2019 рік передбачає збільшення загального розміру прожиткового мінімуму в липні та в грудні відповідно на 4,5% та 4,7%. В середньому він залишиться близьким до рівня 2018 року в реальному вимірі.

Мінімальна пенсія для пенсіонерів, які мають необхідний страховий стаж (26 років у 2019 році) становитиме 40% мінімальної заробітної плати або 1669 грн протягом року. Мінімальна пенсія для інших осіб, які досягнули віку виходу на пенсію, зросте відповідно до розміру прожиткового мінімуму з 1497 грн у грудні 2018 року до 1638 грн у грудні 2019 року. Пенсії також будуть індексувати у березні 2019 року (на рівень, ухвалений відповідною постановою Кабінету Міністрів). В цілому, трансфер з Державного бюджету Пенсійному фонду на фінансування державних пенсійних програм та дефіциту Фонду зросте на близько 20% до 166,5 млрд грн.

Мінімальні пенсія та зарплата

Джерело: Закони про державний бюджет, проект закону про Державний бюджет на 2019 рік, Держстат, Оцінки ІЕД

Ринок праці: Обережне підвищення мінімальної заробітної плати

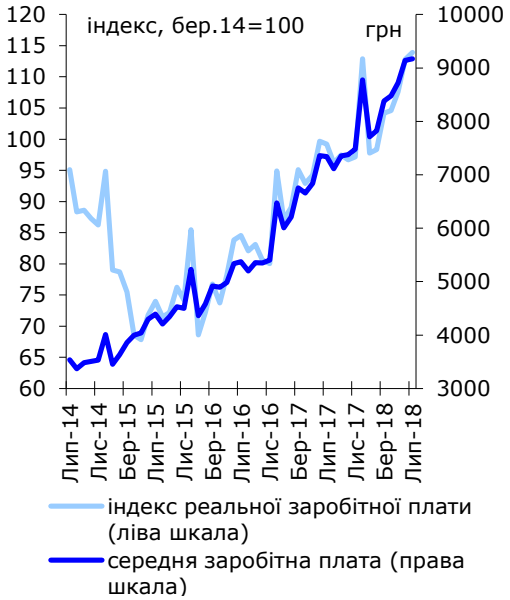
Уряд планує підвищити мінімальну заробітну плату на 12,1% до 4173 грн у 2019 році. За оцінкою, вона зросте на близько 3% в реальному виразі. Це досить консервативне підвищення з огляду на заплановані вибори. Крім того, у 2018 році Закон про Державний бюджет вже вимагав уряд розглянути можливість збільшити мінімальну заробітну плату до 4200 грн в середині 2018 року. Отже, існує ризик, що депутати спробують підвищити мінімальну зарплату понад передбачений зараз рівень.

Монетарна політика: Інфляція сповільнилась до 9,0% дпр у червні

Споживча інфляція сповільнилась до 9,0% дпр в серпні порівняно з 9,9% дпр в червні та 13,7% дпр в грудні 2017 року. Темпи зростання цін на харчові продукти зменшились ще більше: до 7,1% дпр з 18,3% дпр в грудні. Це відображало гарний урожай зернових, фруктів та овочів, а також падіння світових цін на продукти харчування (окрім пшениці та кукурудзи). Нехарчова інфляція залишалась низькою, незважаючи на нещодавне зростання коливань обмінного курсу гривні. Уряд також поки що залишав ціни на електроенергію та газ для населення без змін. Втім ціни на послуги зростали швидше за загальний показник інфляції через зростання зарплат, а вищі ціни на нафту збільшили вартість транспортних послуг.

НБУ у вересні знову збільшив облікову ставку для протидії зростанню інфляційних ризиків та для стримування інфляційних очікувань. Облікова ставка загалом у 2018 збільшилась на 2 відсоткових пункти до 18% річних. Це рішення було очікуваним, оскільки інфляційний тиск зріс у відповідь на ослаблення гривні.

Середня заробітна плата*

*не враховуючи АР Крим
Джерело: Держстат

Обмінний курс: Гривня ослабилась до 28 грн за дол. США

Міжбанківський обмінний курс гривні до долара США ослаб з 26 грн за дол. США на початку липня і пройшов позначку в 28 грн за дол. США в кінці серпня. Це відображало зростання очікувань знецінення гривні, збільшення попиту на готівкову іноземну валюту, сезонний спад експортних надходжень та зростання імпорту. НБУ працював над зменшенням волатильності курсу та продав 0,6 млрд дол. США в липні та серпні. Як наслідок міжнародні резерви НБУ зменшились до 17,2 млрд дол. США порівняно з 18,0 млрд дол. США в червні.

Державний борг: Ухвалено Середньострокову стратегію управління державним боргом на 2018-2020 роки

Стратегія управління державним боргом. 22 серпня Міністерство фінансів схвалило Середньострокову стратегію управління державним боргом на 2018-2020 роки. Прогноз граничного значення прямого державного боргу по відношенню до ВВП на 2018-2020 роки становить відповідно 60,0%, 52,2% та 49,0%. Уряд зменшив прогноз боргових показників порівняно зі Стратегією на 2017-2019 роки (відповідно 66% ВВП, 62% ВВП та 58% ВВП).

Документ передбачає заходи, спрямовані на зменшення частки державного боргу, номінованого в іноземній валюті, що залишається високою (70% від загального державного боргу станом на 31 липня 2018 року). Зокрема, очікується, що розвиток внутрішнього ринку, а також випуск ОЗДП у гривні для міжнародних інвесторів поліпшать валютну структуру державного боргу та сприятимуть підвищенню боргової стійкості країни.

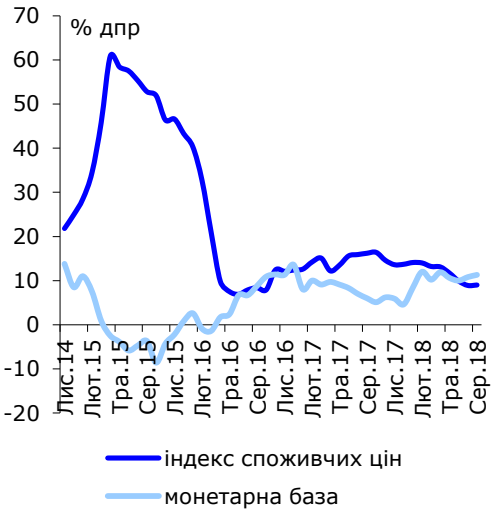
Позитивною рисою нової Стратегії є створення Агентства з управління державним боргом, спрямоване на зміцнення інституційного потенціалу у сфері управління державним боргом. Такі агентства існують в деяких країнах для забезпечення ефективного управління боргом.

Внутрішній борг. У липні-серпні внутрішні запозичення збільшились відповідно до 4,5 млрд грн та 8,0 млрд грн. Середньозважена доходність облігацій зросла до 18,0% порівняно з 17,3% у червні (та 16,1% у січні) на фоні підвищення облікової ставки НБУ. Переважали короткострокові облігації: близько 91,0% від загального обсягу випущених ОВДП мали термін погашення до одного року, зокрема, 3-6-місячні облігації, що мали найбільший попит.

Зросла також доходність номінованих в іноземній валюті ОВДП з 5,47% до 5,79% річних у дол. США та з 5,25% до 5,79% річних у євро. Це зумовлено збільшенням потреби уряду у фінансових ресурсах для рефінансування боргу, вираженого в іноземній валюті, та нижчим, ніж очікувалось, попитом на гривневі облігації з довшим строком погашення. Міністерство фінансів розмістило облігації на суму 513 млн дол. США (переважно піврічні) та 130 млн євро (2- та 11-місячні).

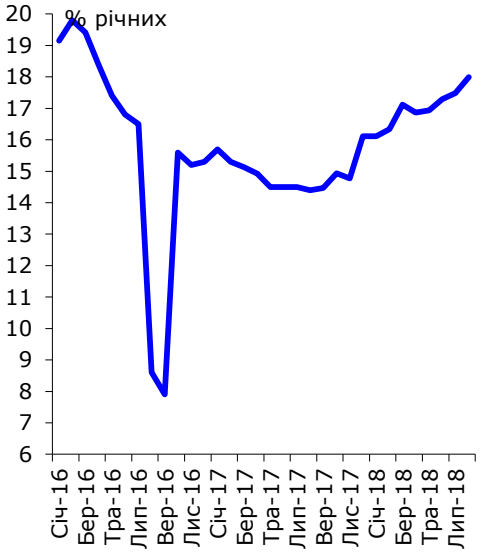
Зовнішній борг. Наприкінці серпня Україна повернулася на міжнародний ринок капіталу, незважаючи на несприятливі ринкові умови для розміщення ОЗДП та призупинення фінансування з боку МВФ. Відбулось приватне розміщення облігацій зовнішніх державних позик на суму 725 млрд дол. США з високою доходністю, оціненою у 9,11% річних. Облігації мають лише 6-місячний термін погашення, що свідчить про очікування уряду щодо досягнення домовленості з МВФ про подальше фінансування.

Динаміка ІСЦ та монетарної бази

Джерело: Держстат, НБУ

Середньозважена доходність ОВДП

Джерело: НБУ

Таблиці

Економічні Тенденції		III 15	IV 15	I 16	II 16	III 16	IV 16	I 17	II 17	III 17	IV 17	I 18	Вер.	Жов.	Лис.	Грд.	Січ.	Лют.	Бер.	Квіт.	Тра.	Чер.	Лип.	Сер.
Пром. виробництво (реальне, кум.)	% дпр	-16,1	-13,0	4,5	2,6	2,5	2,8	-0,7	0,3	0,3	0,4	2,5	0,3	0,4	0,5	0,4	3,6	2,8	2,4	2,6	2,6	2,5	2,6	…
Будівництво (реальне, кум.)	% дпр	-20,9	-12,3	8,3	13,0	17,3	17,4	25,4	29,2	28,3	26,3	2,8	28,3	27,5	26,5	26,3	-1,0	0,7	-0,3	-0,8	1,8	2,8	6,3	…
С/госп. виробництво (реальне, кум.)	% дпр	-5,3	-4,8	-1,7	-0,3	0,9	6,3	-0,8	-2,1	-0,7	-2,7	11,4	-0,7	-2,3	-2,8	-2,7	1,1	-0,3	-0,5	-0,5	0,2	11,4	-1,0	2,0
Роздрібний товарооборот (реальне, кум.)	% дпр	-22,3	-20,7	1,6	2,3	3,3	4,0	3,1	7,3	8,8	8,8	6,2	8,8	8,2	8,0	8,8	9,6	7,5	7,6	7,0	6,1	6,2	6,6	7,5
Середня заробітна плата	грн.	4313	4753	4622	5072	5311	5744	6323	6953	7268	7878	8749	7351	7377	7479	8777	7711	7828	8382	8382	8725	9141	9170	…
ІСЦ	% дпр	51,9	43,3	20,9	6,9	7,9	12,4	15,1	15,6	16,4	13,7	9,9	16,4	14,6	13,6	13,7	14,1	14,0	13,2	13,1	11,7	9,9	8,9	9,0
ІВЦ	% дпр	32,5	25,4	10,5	15,7	19,6	35,7	38,3	26,3	22,4	16,5	18,4	22,4	18,8	18,4	16,5	22,0	19,6	15,9	14,1	16,5	18,4	18,1	19,3
Експорт (дол. США, кум.)*	% дпр	-29,8	-27,0	-16,7	-10,0	-7,9	-3,9	28,7	21,3	19,0	16,9	11,3	19,0	18,7	18,1	16,9	19,0	15,0	9,4	11,4	11,7	11,3	11,4	…
Імпорт (дол. США, кум.)*	% дпр	-31,8	-29,3	-6,9	-3,7	0,9	4,5	20,6	22,4	19,7	18,9	12,6	19,7	20,1	19,7	18,9	27,4	17,7	12,1	12,9	13,2	12,6	14,0	…
Баланс торгівлі (кум.) *	млрд. дол. США	-1,2	-1,6	-1,8	-2,3	-2,3	-4,1	-1,3	-3,1	-5,8	-8,6	-3,8	-5,8	-6,7	-7,4	-8,6	-0,5	-1,2	-1,9	-2,2	-3,0	-3,8	-5,5	…
Поточний рахунок (кум.)	млрд. дол. США	0,1	-0,2	-1,1	0,0	-1,2	-1,3	-0,4	-0,1	-1,2	-2,1	-0,6	-1,2	-1,4	-1,3	-2,1	0,1	0,1	-0,7	-0,5	-0,5	-0,6	-1,7	…
Валові міжнародні резерви	млрд. дол. США	12,8	13,3	12,7	14,0	15,6	15,5	15,1	18,0	18,6	18,8	18,0	18,6	18,7	18,9	18,8	18,6	18,4	18,2	18,4	18,2	18,0	17,8	17,2
Грошова база, на кінець періоду	% дпр	-8,6	0,8	-1,4	1,7	10,6	13,6	9,1	8,3	5,1	4,6	6,2	5,1	6,2	5,9	4,6	8,4	12,0	10,2	11,9	10,6	10,0	10,8	11,3
Сер.відс.ставка за кредитами у грн.**	% річних	21,1	20,7	20,0	20,9	17,3	14,7	15,7	15,1	14,4	16,1	17,9	14,9	15,1	16,3	17,0	16,3	17,0	17,5	17,7	17,9	18,0	17,9	18,8
Обмінний курс(міжбанківський), середній	дол. США	21,74	22,90	25,69	25,23	17,27	25,90	27,09	26,44	25,93	26,97	26,18	26,18	26,67	26,73	27,52	28,43	27,09	26,29	26,13	26,17	26,23	26,44	27,55
Обмінний курс(офіційний), середній	дол. США	21,69	22,33	25,68	25,26	25,40	25,67	27,06	26,46	25,91	26,97	26,18	26,11	26,65	26,71	27,54	28,43	27,17	26,34	26,15	26,18	26,20	26,40	27,48
Обмінний курс, середній	євро	24,69	24,91	28,34	28,55	25,58	28,18	28,81	29,06	30,38	31,76	31,27	31,08	31,38	31,32	32,58	34,60	33,59	32,50	32,14	31,01	30,65	30,83	31,75

Джерела: Держкомстат, НБУ, ICAP, власні розрахунки,
* Дані наведені щодо експорту/імпорту товарів та послуг (джерело: НБУ)
** Середньозважена відсоткова ставка за кредитами у гривнях (джерело: НБУ)

Основні Економічні Показники		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014[к]	2015[к]	2016[к]	2017[к]
Номінальний ВВП	млрд. грн.	170,1	204,2	225,8	267,3	345,1	441,5	544,2	720,7	948,1	913,3	1079,3	1300,0	1404,7	1465,2	1586,9	1988,5	2385,4	2982,9
Номінальний ВВП	млрд. дол. США	31,3	38,0	42,4	50,1	64,9	86,2	107,8	142,7	179,9	117,2	136,0	163,1	175,8	183,3	133,7	91,0	93,4	112,2
Зростання ВВП (реальне)	% дпр	5,9	9,2	5,2	9,6	12,1	2,7	7,3	7,9	2,3	-14,8	4,1	5,5	0,2	0,0	-6,6	-9,8	2,4	2,5
Промислове виробництво (реальне)	% дпр	13,2	14,2	7,0	15,8	12,5	3,1	6,2	7,1	-5,0	-20,6	12,2	8,0	-0,7	-4,3	-10,1	-13,0	2,8	0,4
Сільськогосп. виробництво (реальне)	% дпр	9,8	10,2	1,2	-11,0	19,7	-0,1	0,4	-5,2	17,5	0,1	-1,4	20,2	-3,9	13,6	2,2	-4,8	6,3	2,7
ІСЦ, в середньому за період	% дпр	28,2	12,0	0,8	5,2	9,0	13,5	9,1	12,8	25,2	15,9	9,4	8,0	0,6	-0,3	12,1	48,7	13,9	14,4
ІСЦ, на кінець періоду	% дпр	25,8	6,1	-0,6	8,2	12,3	10,3	11,6	16,6	22,3	12,3	9,1	4,6	-0,2	0,5	24,9	43,3	12,4	13,7
ІВЦ, в середньому за період	% дпр	20,9	8,6	3,1	7,6	20,5	16,7	9,6	19,5	35,5	6,5	20,9	19,0	3,7	-0,1	17,1	36,0	20,5	26,4
ІВЦ, на кінець періоду	% дпр	20,8	0,9	5,7	11,1	24,1	9,5	14,1	23,3	23,0	14,3	18,7	14,2	0,3	1,7	31,8	25,4	35,7	16,5
Експорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	17,9	9,5	10,7	24,0	42,6	7,5	13,4	27,0	34,3	-36,9	26,0	27,5	3,4	-5,5	-19,9	-27,0	-4,0	16,9
Імпорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	18,9	14,1	4,9	28,7	31,3	20,4	22,6	35,2	39,3	-44,2	28,8	34,8	7,5	-3,5	-28,1	-29,3	4,4	18,9
Поточний рахунок	млрд. дол. США	1,5	1,4	3,1	2,9	6,9	2,5	-1,6	-5,3	-12,8	-1,7	-3,0	-10,2	-14,3	-16,5	-4,6	-0,2	-3,8	-2,1
Поточний рахунок	% ВВП	4,8	3,7	7,3	5,8	10,6	2,9	-1,5	-3,7	-7,1	-1,5	-2,2	-6,3	-8,2	-9,0	-3,4	-0,2	-4,0	-1,9
Чисті прямі іноземні інвестиції	млрд. дол. США	0,6	0,8	0,7	1,4	1,7	7,5	5,7	9,2	9,9	4,7	5,8	7,0	7,2	4,1	0,3	3,0	3,3	2,2
Міжнародні резерви	млрд. дол. США	1,5	3,1	4,4	6,9	9,7	19,4	22,4	32,5	31,5	26,5	36,7	31,8	31,4	20,4	7,5	13,3	15,5	18,8
Дефіцит (профіцит) зведеного бюджету*	% ВВП	-0,7	-1,9	0,8	-0,2	-3,0	-1,9	-0,7	-1,1	-1,5	-2,4	-6,0	-1,8	-3,6	-4,4	-4,6	-1,6	-3,1	-1,4
Загальний державний борг	% ВВП	45,3	36,5	33,5	29,0	24,7	17,7	14,8	12,5	19,9	33,0	40,0	36,0	37,5	39,9	69,4	79,1	81,0	71,8
Зовн. державний борг (загальний)	% ВВП	33,0	26,3	24,1	21,4	18,6	13,4	11,7	9,8	15,0	21,5	25,6	22,8	22,1	20,5	38,5	52,4	52,0	46,1
Грошова база, на кінець періоду	% дпр	39,9	37,4	33,6	30,1	34,1	53,9	17,5	46,0	31,5	4,4	15,8	6,3	6,4	20,3	8,5	0,8	13,6	18,8
Обмінний курс, середній	дол. США	5,44	5,37	5,33	5,33	5,32	5,12	5,05	5,05	5,27	7,79	7,94	7,97	7,99	7,99	11,87	21,84	25,55	26,60
Обмінний курс, на кінець періоду	дол. США	5,44	5,30	5,33	5,33	5,31	5,05	5,05	5,05	7,70	7,98	7,96	7,99	7,99	7,99	15,77	24,00	27,19	28,07
Обмінний курс, середній	євро	5,03	4,81	5,03	6,02	6,61	6,39	6,34	6,92	7,71	10,87	10,53	11,09	10,27	10,61	15,72	24,23	28,29	30,00
Обмінний курс, на кінець періоду	євро	5,10	4,67	5,53	6,66	7,22	5,97	6,65	7,42	10,86	11,68	10,57	10,57	10,30	11,04	19,26	26,22	28,42	33,50

Джерела: Держкомстат, НБУ, Міністерство фінансів, власні розрахунки
* "Мінус" означає дефіцит бюджету, без коштів на рекапіталізацію
[к] дані не включають окуповану територію АР Крим

Скорочення

дпк до попереднього кварталу
дпм до попереднього місяця
дпр до попереднього року
кум. кумулятивно

Квартальні тенденції

Національні рахунки		III 13	IV 13	I 14[к]	II 14[к]	III 14[к]	IV 14[к]	I 15[к]	II 15[к]	III 15[к]	IV 15[к]	I 16[к]	II 16[к]	III 16[к]	IV 16[к]	I 17[к]	II 17[к]	III 17[к]	IV 17[к]	I 18[к]
ВВП	млрд. грн.	398,0	408,6	316,9	382,4	440,5	447,1	376,0	456,7	567,0	588,8	455,3	535,7	671,5	722,9	591,0	664,8	833,1	894,0	700,4
реальний ВВП	% дпр	-1,1	3,4	-1,0	-4,3	-5,3	-14,4	-16,0	-14,5	-7,0	-2,4	0,1	1,7	2,7	4,6	2,8	2,6	2,4	2,2	3,1
Споживання домогосподарств (реальне)	% дпр	6,8	6,3	3,3	-7,8	-13,9	-12,2	-20,3	-27,0	-19,0	-13,6	-1,8	4,6	5,3	2,7	5,1	10,4	6,6	11,1	5,6
Споживання сектору держ. управління (реальне)	% дпр	-1,5	-2,9	-5,9	5,2	0,1	4,5	0,9	-5,6	-0,8	11,1	1,5	-2,3	1,0	-1,6	7,9	-4,6	7,4	3,2	-1,4
Валове нагромадж. осн. капіталу (реальний)	% дпр	-8,9	-8,7	-19,9	-19,3	-28,0	-26,5	-23,8	-14,2	-5,0	1,5	5,4	17,9	24,0	27,4	20,0	23,4	15,0	16,7	17,0
Експорт тов/посл (реальний)	% дпр	-6,8	-4,5	-5,1	-2,3	-16,8	-31,1	-21,9	-18,0	-6,8	-3,5	-4,1	-7,2	-4,6	9,8	-0,9	-2,1	7,2	8,8	-9,9
Імпорт тов/посл (реальний)	% дпр	1,7	-0,6	-11,8	-10,9	-32,3	-29,6	-17,1	-27,0	-11,5	-10,5	-3,0	0,8	17,9	20,1	5,4	9,4	13,3	20,5	-5,4
Сільське госп., мислив., ліс. госп. (реальна)*	% дпр	-2,8	36,5	5,7	-9,1	25,6	-20,6	-4,7	-11,6	-3,8	-2,5	-1,7	0,6	1,8	18,3	-0,7	-2,9	-0,1	-6,4	-0,5
Обробна пром. (реальна)*	% дпр	-10,6	-9,8	-3,2	-5,4	-12,7	-13,2	-25,2	-22,5	-9,2	-2,3	8,2	4,1	0,3	2,7	3,6	5,3	5,0	6,1	2,7
Будівництво (реальна)*	% дпр	-8,0	-4,4	4,7	-14,0	-26,3	-30,8	-36,6	-30,6	-15,6	6,0	8,6	14,5	19,5	15,1	25,2	32,5	27,9	22,9	2,2
Торгівля, ремонт (реальна)*	% дпр	0,9	0,9	-3,0	-7,2	-18,4	-26,6	-26,5	-19,9	-14,2	2,6	3,7	7,6	3,8	1,9	3,1	3,9	5,1	7,9	5,8
Транспорт (реальна)*	% дпр	1,3	2,7	-7,8	-10,9	-10,1	-11,0	-10,5	-2,4	0,3	2,2	6,2	3,5	0,9	2,6	4,6	3,8	5,4	3,3	0,3
Платіжний баланс																				
Сальдо рахунку поточних операцій	млрд. дол. США	-6,0	-5,0	-1,3	-0,8	-1,2	-1,4	-0,1	0,8	0,8	0,1	-1,1	1,1	-1,2	-0,1	-0,5	0,2	-1,2	-0,9	-0,6
Сальдо рахунку поточних операцій	% від ВВП	-12,1	-9,8	-3,5	-2,5	-3,3	-4,3	-0,4	3,8	2,9	0,5	-6,0	5,2	-4,7	-0,5	-2,2	0,8	-3,8	-2,8	-2,2
Баланс товарів	млн. дол. США	-7881	-5935	-2195	-1185	-1412	-2336	-1147	-496	-689	-1123	-1924	-665	-2128	-2225	-1451	-1923	-2828	-3170	-2091
Баланс послуг	млн. дол. США	2575	1066	937	443	456	686	487	255	110	241	152	103	-170	404	103	193	134	332	238
Поточні трансферти	млн. дол. США	480	547	241	494	306	500	558	715	644	711	…	0	0	0	0	0	0	0	0
Прямі іноземні інвестиції	млн. дол. США	1510	991	-665	-319	725	558	397	907	890	818	1366	760	999	143	593	1062	503	435	428
Портфельні інвестиції	млн. дол. США	655	-756	-241	-49	-84	-17	141	10	13	13	11	0	0	0	0	0	0	0	0
Валові золотовалютні резерви	млрд. дол. США	21,6	20,4	15,1	17,1	16,4	7,5	10,0	10,3	12,8	13,3	12,7	14,0	15,6	15,5	15,1	18,0	18,6	18,8	18,2
Ринковий обмінний курс, грн./дол. США	середнє	8,15	8,21	9,14	11,71	12,58	13,56	21,23	21,56	21,74	22,90	25,69	25,23	17,27	25,90	27,09	26,44	25,93	26,97	27,27
Офіційний обмінний курс, грн./дол. США	середнє	7,99	7,99	8,86	12,71	12,58	13,56	21,18	21,62	21,69	22,33	25,68	25,26	25,40	25,67	27,06	26,46	25,91	26,97	27,32
Бюджет																				
Доходи зведеного бюджету	% від ВВП	28,9	28,6	35,4	29,4	24,7	27,4	37,3	34,7	29,8	31,3	35,9	32,9	27,7	35,6	37,3	41,4	29,4	30,8	35,5
Податок на доходи фіз. осіб	% від ВВП	4,6	4,8	5,1	4,7	4,2	5,0	5,5	5,3	4,5	5,1	6,3	6,3	5,3	5,6	6,6	6,9	5,7	6,0	7,0
Податок на прибуток підприємств	% від ВВП	3,0	3,0	4,9	2,5	1,9	1,5	4,4	1,7	1,2	1,3	3,5	2,1	1,9	2,8	2,5	3,1	2,2	2,3	4,5
Податок на додану вартість	% від ВВП	8,1	8,4	8,7	9,5	6,8	10,1	11,4	9,1	8,0	8,2	11,7	11,4	8,1	9,3	13,6	10,2	9,1	10,1	12,1
Акцизні збори	% від ВВП	2,3	2,2	2,5	3,0	3,0	2,8	3,3	3,4	3,0	3,1	4,1	5,1	4,1	3,9	4,4	4,3	3,7	4,0	3,7
Видатки зведеного бюджету	% від ВВП	30,1	35,9	35,2	34,7	27,2	35,5	33,5	34,9	26,1	41,9	35,1	35,5	30,7	38,6	36,6	34,2	30,7	39,9	36,0
Поточні видатки	% від ВВП	28,2	33,2	34,8	33,7	25,8	33,6	31,8	33,6	24,0	38,0	34,3	33,9	27,8	33,0	35,7	32,0	27,9	33,6	34,9
Капітальні видатки	% від ВВП	1,9	2,8	0,5	1,0	1,4	1,9	1,7	1,3	2,1	3,9	0,9	1,7	2,9	5,6	0,9	2,2	2,8	6,3	1,0
Дефіцит зведеного бюджету	% від ВВП	-1,5	-7,3	0,1	-5,3	-2,8	-8,8	-3,7	-0,4	3,6	-10,8	0,8	-2,8	-3,0	-3,2	0,7	7,2	-1,3	-9,4	-0,4
Надходження від приватизації	% від ВВП	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0
Банківський сектор																				
Грошовий агрегат М0	% дпр	12,3	17,0	19,2	31,9	28,8	19,0	6,0	-1,3	-6,2	-0,1	-5,3	0,3	8,0	11,2	7,8	7,2	4,7	5,8	11,2
Грошовий агрегат М2	% дпр	19,2	17,5	17,7	13,4	14,2	5,4	9,0	3,1	5,6	4,0	-1,7	6,3	12,6	10,9	6,7	6,5	6,6	9,6	8,7
Вклади населення в нац. валюті	% дпр	33,4	38,0	7,9	-2,3	-12,3	-22,1	-19,1	-17,7	-16,6	-1,0	4,3	9,4	15,1	5,4	10,5	12,8	13,5	20,4	20,6
Вклади населення в ін. валюті	% дпр	8,4	0,9	19,8	10,2	5,5	18,0	25,4	11,6	3,7	-2,4	-16,1	-2,7	12,1	10,9	-1,5	1,4	-0,8	3,3	2,2
Кредити комерційних банків в нац. валюті	% дпр	10,2	16,9	12,3	4,9	-0,8	-9,1	-11,0	-11,8	-15,8	-20,8	-16,6	-13,3	-1,5	16,4	17,1	21,3	19,0	13,0	15,2
Кредити комерційних банків в іноз. валюті	% дпр	0,8	2,8	36,4	38,5	49,1	53,5	58,4	29,2	18,7	15,9	-15,0	-2,0	2,0	-9,9	-21,4	-18,3	-19,4	-9,7	-2,9
Довгострокові кредити комерційних банків	% дпр	-0,5	2,9	26,3	24,4	24,6	21,7	17,9	3,1	-5,7	-10,5	-18,1	-10,3	-1,1	19,2	14,8	18,7	-6,8	-5,7	-12,9
Довгострокові кредити комерційних банків	% від загальн.	55,1	53,2	58,5	59,1	59,8	59,5	58,5	57,6	60,7	55,4	55,6	55,8	55,9	64,9	67,2	66,8	53,0	60,1	54,6
Середня процентна ставка за кредитами в нац. валюті	% річних	15,3	16,5	18,4	17,5	16,4	16,6	19,9	23,1	21,1	20,7	20,0	20,9	17,3	14,7	15,7	15,1	14,4	16,1	16,9
Середня процентна ставка за кредитами в іноз. валюті	% річних	9,6	8,8	8,7	9,4	9,2	8,8	8,2	9,3	9,2	9,1	8,9	9,1	8,3	8,5	8,0	8,0	7,2	6,8	6,4

Джерела: Національний банк України, Державний комітет статистики, Державне казначейство, Міністерство фінансів, розрахунки ІЕД
* зміна доданої вартості
[к] Дані не включають Крим, у 2015 році - не включають частину зони АТО, попередні оцінки платіжного балансу (НБУ), Нац.рахунки відповідно до SNA 2008 та КВЕД-2012, знецінення гривні вплинуло на дані банківської системи

Контакти:

Інститут Економічних Досліджень
та Політичних Консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01030 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
Факс (+38044) 278-6336
E-mail: institute@ier.kiev.ua
http://www.ier.com.ua

Голова Правління

Ігор Бураковський
burakovsky@ier.kiev.ua

Виконавчий директор

Оксана Кузяків
kuziakiv@ier.kiev.ua

Директор з наукової роботи

Вероніка Мовчан
movchan@ier.kiev.ua

Центр економічних досліджень

Олександра Бетлій
betliy@ier.kiev.ua

Віталій Кравчук
Kravchyk@ier.kiev.ua

Ірина Коссе
kosse@ier.kiev.ua

Катерина Фурманець
furmanets@ier.kiev.ua

Ольга Красовська
krasovska@ier.kiev.ua

Євген Ангел
anhel@ier.kiev.ua

Андрій Бутін
butin@ier.kiev.ua

Центр досліджень сучасного суспільства

Ірина Федець
fedets@ier.kiev.ua

Вероніка Яцишина
yatsyshyna@ier.kiev.ua

Німецько-український агрополітичний діалог

Марія Ярошко
Yaroshko@apd-ukraine.de

Анастасія Пилаєва
pylaieva@apd-ukraine.de

Застереження

Місячний Економічний Моніторинг України, підготовлений Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій, має виключно інформаційний характер. Судження, представлені у цій публікації, відображають нашу точку зору на момент опублікування та можуть бути змінені без попередження. Хоча ми доклали самих ґрунтовних зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-яких показників цієї публікації. Копіювання без попереднього узгодження заборонено. В разі цитування обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.